

FESTA

D'UNA ROSA

En pae de mes estances, oh madona, una rosa
m' heu donat. Per la rosa, a un infant vostres llabis
la mercè d' un bès feren... Com un Eros amable
ell vos darà més roses golut de vostres besos.
I jo com un poeta cadúe, noves estances
faré per vos madona... Com un cadúe poeta
a qui dels joes d' infant li plan la recordança

A. Carrion

A Molins de Rei

Ja heveu vist nostres propòsits; traslladar-nos a Barcelona aixís que hi tinguem vida assegurada.

No per aixó vos deixarem ¡jamai de la vida! que som bons fills i sabem recordar-nos i proclamar ben alt i amb orgull que aquí havem nascut i encar que ens en anem a Barcelona, es tant l' amor que per la vila sentim que no voldrem deixar-vos. Aixís doncs arribat que siga aquell dia, ja des d' are vos ho fem saber, tirarem una edició especial per a Molins de Rei i en ella ens cuidarem com a bons fills, de lo que a la vila pertoqui i tot lo que a n' ella fassi referència ha d' esser la nostra més constant preocupació.

Si queleun dia arrivem tan amunt com son nostres desitjos, que siga per vosaltres un orgull el poder dir: Mireu el nostre fill que gran s' es fet. I que pogueu afeigir-hi: Mireu si ens estima que cada vegada que surt al carrer ens escriu, ens fa una edició per a nosaltres i parlant de nosaltres.

LA REDACCIÓ.

Narracions historiqués

CRESSUS

Tantes gents que hi han que l' enveigen a n' aquell pobre Cressus e aixó que fa més de dos mil anys que crie malves e tan trista e esgarrifosa com es la seva historia, que Deu vos en guard a vosaltres de les trifulgues e marfugues e gatu-peris que li van succeir a n' aquell tan poderós e tan malhaurat rei.

Cressus tenie la flaca de creurer amb els ulls clucs, amb tota mena de sonàmbules e tiradores de cartes e bruixes e bruixots de tots colors e dit aixó no cal pas afeigir que ere supersticiós com un jugador.

Hi havie per aquells temps un oracle que tenie més fama e gloria guanyade que 'l *Noi de Tona* e que li deien l' Oracle de Delfos e vivie en un palau per allà a la Grecia, tres o quatre cases més amunt d' allí on moraven els Set savis—que eren set perque ni eren menys de sis e un, ni més de vuit menys un—; doncs com anavem dient, l' esmentat Oracle en deie de tan encertades e tan justes que mai li havien arreplegat la més petita butllofa, ni la més mínime blave, ni la més ínfime guatlle e aixó feie que 'ls grecs de cap ensà e els grecs de cap enllà o sien els de la Grecia europea e els de la Grecia asiaticque, no guanyaven prou per a mitjes soles de les sandalies, de tantes anades e vingudes de ca 'l Oracle a casa e de casa a ca 'l Oracle.

Cressus, que 's feie amb lo més granat dels saberuts d' aquells temps e que es deie de tu amb en Bies de Priene, en Soló, en Pitacus e fins crec que amb un tal Pataco, tenie tota una debilitat pel Oracle de Delfos e tenie rahó per aixó, perque amb la seva ajuda e bons concells havie extès tant los seus dominis, que no 's veien de l' un cap a l' altre de tantes canes que tenien d' amplade.

Una nit, vethoaquí que, no se si perquè havie begut massa o que havie menjat bledes, comensà a somniar e a somniar no més que desgracies,

daltabaixos e geroglífics comprimits e al dematí al llevar-se tenie el cap tan com una olle de grills, que no 's pogué ficar la corcna de cap de les maneres e sense rès a la clepsa, amb greu perill d' encostipar-se, va arribar-se d' una correguda a ca 'l Oracle per a que li desembullés la troque que somniat havie.

—Ai pobre Cressus de les meves entreteles! clamà l' Oracle ¡ai rei malaventurat e quina pega es la teva! afeigí movent els brassos de l' una banda a l' altre e ventant amb la túnica d' aital faisó e amb tan poca cura que 'l senyor rei feu tres estornuts de carrera.

—Que dius, Oracle, que tant m' esveres, quin esguart més estrany veig en tes nines, que 'ls cabells se m' erissen e els ulls de poll me punxen com si volgués plourer?

—Lo teu fill Atys morirà de resultes de ferida d' arma de ferro.

El Oracle clogué la boque, per allò de que a boque tancade etc. e no li pogué fer dir rès més.

Brunzent com una sagete e ensopegant amb tothom, en Cressus sortí de ca 'l Oracle e corrent com un ximple s' en va anar cap a son palau on va manar tot seguit que s' amaguessin totes les eines e totes les armes, fins les dels centinelles, e les fletxes e piques e fins les forquilles e les agulles de cap e de cusir e de ganxo e de totes menes de coses de metall que punxessen o tallessen. Va privar al seu fill de comandar les tropes e de anar a veurer cap batalla ni tan sols en el cinematògraf.

E ¡no! el pobre Atys s' aburrie. E tenie rahó el xicot ¡que caratsus!

Passaren dies e postes de sol e caps de mesos, quan un jorn vingueren els xafarders explicant al palau, que per allà a la Missia hi corrie un porc singlar tan ferotge e d' aital corpulencie, que ningú havie pogut enxampar-lo e que feie unes barrabassades que posaven la pell de galline e es menjave totes les pastanagues del país e aixó que aquell país ere un veritable país de pastanagues.

E van demanar al senyor Rei que permetés que 'l seu fill en Atys amb ses gossades e uns quants joves dels més pinxos del poble l' anessin a perseguir, prometent-li solemnement e firmant-ho en un paper sellat de pessete, donar-li en ragement un pernil e dues botifarres colanes, que no s' arrepentirie d' haver fet el tracte.

Tan li demanaren e tan li va sol·licitar son fill, que Cressus que ere un pare pedàs, mal m' està el dir-ho, va accedir, si bé amb la estricta condició que tenie d' acompanyar-lo un frigi que 's deie Adastre—que havie tingut botique de gorros d' aquells tan anomenats—e que vivie al palau per l' amor de Deu e per qui tenie en Cressus tanta estimació que 's pot dir que 's treie el menjar de la boca per a donar-li e fins li guardave les puntes dels cigarros per a que pogués fer el maco els diumenges a la tarda, quan anave a fer la barrotada al cafè d' en Pericatus, molt anomenat e d' escullida concorrencia en aquells temps e que avui ja no existeix.

Mai ho hagués fet! ell s' hagués atès a les precripcions del saberut Oracle de Delfos!

Vet-ho-aquí que 'n Atys s' estave amagat darrere d' una ginestere e l' Adastre uns quants passos endarrera per a guardar-li les espatlles, quan, aixecat pels gossos, em compareix el sin-

FESTA

glar fent uns esbufecs que feien feresa e en Adastre, per a que no fes mal a n' el malhaurat Atys, dispara la sageta en el precís moment que aquest aixeca el cap e me li clava a n' el clatell que semblave li haguessin enganxat una *banderilla* de quarta.

Valguem Deu, val! Poden comptar, quan al pobre Cressus me li portaren el seu fill mort. Dos anys seguits estigué plorant nit e dia, d' une faisó tan escandalosé e amb una tan gran abundor que a n' el palau s' hi ficà una humitat tal, que tots els cortisans patien el dolor reumàtic.

E per a esbravar-se comensà a fer la guerra a mitja humanitat, fent aitals destroces e barrabasades, que tenien a tothom més esverat que si s' esdevingués la fi del món.

Emprò un tal Cirus (a) *el Gran* fet rei de la Persia, va esser l' encarregat dels Deus per a mesurar-les-hi amb tota consciencia e sortint-li al pas, me li va clavar tan ferotge pallissa, que les scves tropes se les guillaren escagarrinades e amb els talons al... clatell e a n' ell el feren presoner.

Carregat de cadenes e de cordes e de lligams, me 'l portaren a presència d' en Cirus (a) *el Gran*, qui va manar que 'l cremessin viu per a veurer si feie com les rate-pinyades, que en cremant-los-hi els morros diu que reneguen. Emprò un xafec molt tremendo va apagar la pira e en Cirus creient-ho un avis del Cel li va perdonar la vida.

Des de aleshores Cressus—l' omnipotent e molt alt e molt noble Cressus—sense corona, sense tron, tronat e perdut, tingué de guanyar-se la vida fent de mosso de cafè e cap a la fi dels seus dies dix que algú el veigé tocant la guitarra en una cantonade e venent els *couplets* del *Ven y ven* per a poder guanyar-se les garrofes.

No pot dir-se mai d' aquesta aigua no beurré, ni no vull pagar el lloguer, que de més verdes s' en maduren. Preneu exemple d' en Cressus e no envejaieu mai a ningú.

Joan Maragall

Una robusta branca fou del poètic arbre que espolsà per la terra flô excelsa en hermosor; caigué, i a sa memoria, s' ha alçat un bust de marbre que vers sol-ixent mira, camí de la claror.

Camí per on, divina, la Musa Catalana, li transportà de Grecia la virginal Nausica, tan dolçament cantant-la, en llur cítara blana que l' esperit somnía, al sò de sa música.

Els ulls a l' adormir-li la mort anorreadora, tallà-li el vol d' idees d' enlairadices ales que llur suau fantasia formava creadora;

més, la llum que 'l guiava, cercant ses belles gales, encare recordant-li l' intel·lecte pregón, del bust, cada alba nova, li vermelleja al front.

JOSEP MACIÀ.

El Teatre de la Naturalesa a l' antiga Grecia

I

Les festes en llahor al deu Bachus (Bacchus) que 's celebraven en Grecia amb gran solemnitat i pompa en el mes d' Abril i Maig, daren origen a la tragedia grega. Dita festa consistia en el sacrifici d' un boc, mentres els chors de sàtirs, de thyades i bacants, posats en torn de la víctima, cantaven al compàs de la dança, el sagrat dithirambo. (1) A aquesta festa ne deien *trayòdia* paraula convertida en el transcurs del temps amb nostre *tragedia*. Llavors premiaven el mellor cantor o poeta que componia el més digne dithirambo, i li daven per paga al principi un boc, mes després li daren un bou.

Per a dar major solemnitat al acte del sacrifici, Thepsis, cap a la meitat del segle VI a. J. feu presentar una persona en les pauses que feien els cantants, ja per descansar els choristes, ja per darhi més amenitat. Gairebé sempre sortia ell mateix.

En vista de lo que agradaven al poble grec aquestes innovacions al acte del sacrifici, ideà Esquil, la manera de fer-la encare més agradable, i aixís fou quan ell introduí el dialecte, fentlo després amb moltes més persones, i acabant amb la gran tragedia el qui 'n fou l' ànima i la vida de Grecia. Nasqué Esquil (Eschylo) al any 524 i morí al 456 a. J. va compondrer de setanta a vuitanta tragedies, quasi totes premiades en la festa de la *trayòdia*. Un dels poetes que tenia lluita amb ell, durant els últims certames de sa vida, fou Homer. De ses obres tant sols ne resten: «El prometeu encadenat», «Els set contra Tebas», «Els Persas», «Agamenon», «Els cocoforaj», «Las Euménides» i «Las Suplicantas».

Tapaba Esquil als actors amb unes caretetes per a imitar millor si 'l personatge estava enfadat o bé jocós, aquestes mateixes caretetes tenien les propietats de que la veu fes resonancia i se sentís molt més fort. Els vestia amb trajos de propietat, aquests trajos els feien fer molt més grosos i alts, ja que per les colosals dimensions del teatre grec haurien resultat massa petites les figures.

Al fondo ja hi posaven decoracions, imitant molt bé el lloc d' acció de la tragedia. El teatre al principi estava fet per un entarimat, més tart lo guarniren de flors, i tenia un aspecte tot fantàstic degut a ses grans dimensions.

Seguiren a Esquil segons molt poques notícies, Queribus (Cheribus) que escriví un poema, sobre la derrota de Jerjes, i construí el primer teatre amb fusta a Corinti.

Frinè (Frineus) qu' introduí els papers de dòna, dant d' eix modo molta més varietat i més camp a la tragedia.

Pratines, poeta contemporani d' Esquil i de Queribus, fou el primer en compondrer el drama satíric. De lo qu' escrigué tan sols ne resta un cant líric preciós. Frinè va compondrer les tragedies: «Andrómena», «Erigone» i la «Presca de Miletó per Dario».

Seguiren a aquests apòstols de la tragedia, Só-

(1) Classe de vers, oda o himne al Deu.

focles (Edip rei; Electra), Eurípides (Andrómaca; Els ciclops; Hécuba) etc., etc.

El jurat que calificava les tragèdies i avants els dytirambos, en la festa de la *trayòdia*, el componien, en temps de Thebas, el poble mateix, més després quan la tragèdia augmentà en la força de sos personatges i vers, fou menester un jurat sapientíssim, el qual el componien cinc jutges a la sort, que pronunciaven el nom del vencedor i l'escrivien en monuments públics.

II

Del chor ja neix la tragèdia. El dialecte tan sols fou un pretexte per a lo líric. El chor feia el principal paper. En una paraula el chor ho era tot.

Llur director l'anomenaven *Chorodidascalio*, el qual portava 'l compàs i conduïa la dansa i el cant. Ademés hi havia el Corifeo que guiava 'l chor. Los cantors se 'ls deïa Chorentes (Coristes). No es pot saber en quin número se componien el Chor, però se suposa que segons les tragèdies era el número del Chorentes.

Els Chors des de 'l principi, havien anat sempre acompanyats de flautes (especialment) i qualcun altre instrument de vent. Dites flautes s'anomenaven *Trágicas*.

Pro varis autors, entre ells Pratines feren una gran campanya contra la flauta que a més dels recitats acompanyava 'ls chors de Bacus o Dionís. Llavors se resolgué que per recitar, anirien acompanyats d'una lira, i que guardarien la flauta per a dar el tó al principi i per acompanyar el Chor. Així se feu resultant molt més bonic i armoniós el sò de la lira, la qual ells l'anomenaven *Lira Chelis* que significan aquestes paraules *tortuga*. Ve aquesta significació perquè la caixa de resonancia estava composta per una closca del susdit animal.

Al principi la lira sols tenia quatre cordes. Ni Homero, ni Hesíodo en fan referència de cap lira sino que citen la Cithara. L'origen de la lira sembla que fou filla de Tracia i a Tesalia. Terpandro afegí a la lira tres cordes més resultant així la lira de set cordes (heptacordo) que va dar origen als *tetracordos* conjunts, en els quals se formularen els cants dels músics.

Simónides ademés de afegir quatre lletres al alfabet, posà una corda més a la lira per a poder tenir l'escala completa amb el octacordo (lira de vuit cordes.)

Pro are bé, nosaltres podem veure en els baixos relleus, objectes de ceràmica, escultura, etc. que hi ha molts llocs en que 's veuen lires de grans proporcions i que consten de nou, deu i onze cordes. Els greus d'aquestes lires, servien per a acompanyar a les veus dels baixos del Chor en els modos hipodorió, hipofrigio e hipolèdio. També en veiem de petites propies per a acompanyar chors de nens i dones (veus blanques) en els modos diric, frigi i lidi.

**

Amb els valiosos elements amb que contem i el bon resultat que han donat les representacions de Teatre Líric en plena naturalesa, fora de de, sitjar que 's desvetllen el nostre teatre, avui tan decaigut, amb sovintejades funcions al aire lliure.

¡Com en l'antiga Grecia, com en la Grecia monumental; al mig del bosc!

I. L. MASSÓ.

MATINAL

El sol ha sortit,
el cel s'ha aclarit
i per tot l'espai s'ou un cant de festa.
El mont a la plana,
que li reb galana,
li envia cantant, perfums de ginesta.
L'alosa ha cantat
i tot ho ha deixat
rublert d'armonia.
I al naixe 'l nou dia
el gai rosinyol,
qui ja ha emprés el vol
fentdint-ne l'espai, cantant va fent via.
Fa via cantant, mentre 'l ventijol
amarat de sol,
sacseja l'herbeï qu' es ple de rosada,
sacseja l'herbeï, d'on tot de moment,
com gotes d'argent,
l'aigua regalada
caient lentament
ne deixa la terra de perles regada
El sol ha sortit
el cel s'ha aclarit
i per tot l'espai s'ou un cant de festa.

A. BACHS GABRIEL.

BREU PARLAMENT

Llegit en el lunch de FESTA.

Vaig a dir no més quatre mots que m'ha suggerit un *il·lustre desconegut*, suara en el cafè de París i que acabo d'emborronar ràpidament en el mateix cafè.

Parlava apassionadament, primer, amb un company seu de la *corrida* d'aquesta tarde - a la qual he comprés que anirien tots dos - i 's veïa que no era pas llég en lo que toca a tan repugnants espectacles doncs no parava de parlar-ne i de fer gala d'aquesta *honrosa* qualitat, davant del seu company qui se 'l mirava boca-badat per lo que anava sentint.

Jo, pel contrari, a cada moment me posava més nerviós, hi havia de dissimular-lo amb pipades al cigar o acostant-me sovint als llabis la copa que tenia demunt la taula.

Després, encare sense interrompre 's i probablement ben segur de lo que deïa, ha arribat al punt de detallar l'aficionat taurófil les *orelles* que portaven guanyades els *Galios*, En... en fi; tots els *diestros*, un per un.

Entretant passava el camarer, li he demanat un diari, n'he passat els ulls maquinalment, i entre ratlla i ratlla mirava de reüll al desconegut - que poc deu imaginar-se are que jo m'ocupi d'ell, mig ubriac de la sensació que deu produir-li are mateix l'espectacle - i 'm semblava com, al mirar-lo de reüll, les orelles d'ell anaven allargant-se...

Han marxat als *toros* els dos companys i aleshores jo he començat a redactar aquestes notes tot esperant frenètic que 'l rellotge senyalés l'hora de poguer trovar-me entre vosaltres; en aquest *lunch* on no duptava pas haver-hi de passar una estona ben agradable i que m'haurà alleugerit del regust de flamenquisme que se m'havia posat tan malament.

A. PRAT ARJALAGUER.

FESTA

Faixa o caixa (1)

Erem la dòna, jo i cinc criatures, la sogra, un gos perdiguer vell i nafrat, tres verdums cegos i un passarell mut de naixensa.

Vivíem tots dels pocs beneficis que 'ns deixava una petita botiga que teníem a la plassa de l'església d'un poblet de mala mort, on hi veníem monjetes cuites, bacallà freigit, sardines escabetxades i els diumenges, bunyols com aquells del Ampurdà, fets per la sogra amb lo sobrant del oli dels guisats de la setmana.

De justets no 'm podíem anar més, puix que 'l dia que teníem de comprar esparidenyes per la mainada, ja 'ns feia anar coixcs de calaix per quinze dies, fins que escatimant molt i menjant poc tornàvem a tapar el buit que 'ns havia ocasionat aquell gasto inesperat.

La veritat sigui dita, la vida que portàvem no era per envejjar-la ningú, més era allò, hi menjàvem, i si be no 'ns sobrava un duro per fer anar a estudi la quitxalla, en canvi no 'ns mancava salut i bona gana, puix que a casa els pans de nou lliures se fonien com candeles enceses posades de cap per avall, lo que feia que 'ns conegués lo forner per els més panarres del poble. Així varem anar tirant prop de tres anys, quan un mati, tot esmocant el peix, vareig tindre la pensada de traslladar el negoci a Barcelona, puix que 'n allí hi contava amb amistats que a ben segur si els hi deia, m'ajudarien a portar a cap la meua empresa. Més abans era precis consultar-ho amb la dòna i la sogra i no dic amb la mainada i amb tot lo bestiar de casa per no tindre aquests vot ni veu.

Després de molt cavilar, vareig creure que la hora millor de ferlos-hi engullir la pindola, era aquella en que'els aliments solen passar coll avall, puix que així lo paidor se troba millor disposat a rebre qualsevol emoció estranya. Vingué l' hora del dinar i al ésser en el primer entreacte o sigui entre escudella i carn d'olla, comensí a apretar lo grà.

—¿No diríeu lo que avui havia pensat?...

—Ja ho se—contestà la dòna que era una saraista de primera.—Anar a ballar aquesta tarde a can Farigola.

—¡Ca barret!... es una cosa més grossa.

—¿Més grossa?...—digué la sogra—deus volguer comprar la Catedral de Barcelona.

—Vos hi acosteu.

—Digas doncs d'una vegada,—replicà la dòna amb una cara de Napoleón enfadat.

—Doncs havia pensat que aniríem tots millor anant a viurer a Barcelona.

Al sentir això, la sogra que bebia un pinso a gallet, va fer un salt de la cadira i amb la sotregada que donà a la taula, capgirà el plat de la esqueixada i la dòna que 'n aquells instants llescava pa per la menuda, li caigué la ganiveta a terra fent un soroll esgarriós, com si haguessin caigut tot d'una els campanars de la Sagrada Família dins d'una graixonera de llauna. Tot seguit vareig pensar amb el pobre Galán que estirat jeia als meus pens i ajupit-me per a veurer si havia rebut del carpó, el vareig trobar que 'm mi-

raba tot bellugant la cua, com si volgués dir:—De quina una m' he salvat.

—Vaja, que no n' hi ha per tan—digué al veurer aquell desori—jo crec que no es cap disbarat.

—Creu, Pau, que t' has tornat boig i no te ho coneixes;—digué la dòna.

—I tan,—afeigí la sogra.—Creume filla que al teu home se li han afuixat els cargols del cap.

—¡Malo!—digué—lo que es avui has errat bola.—I aixecant-me tot seguit de taula, vareig sortir a fóra tot encenent la pipa.

Aquella tarde la varen passar tirant paraules que 'm ferien fins el cor.

—¿Que no ho sabeu noies?—deia l'àvia a la mainada—que aviat portarem gorro i la vostre mare anirà amb manguito i amb aquella bestia tan peluda de cinc potes que escalfa el coll de les senyores?...

—¿I vos?...—contestà la més grandeta que sols tenia deu anys.

—Ja ho crec, si per mi es farà la festa, i amb cotxe tots repapats anirem a lluir el garbo per el Passeig de Gracia.

Jo, muts i a la gavia, puix ja sabeu que quan les dònes descarrilen lo millor, es no dir rès.

Així se va passar la setmana, més al ésser al diumenge, a l' hora també del dinar, varen ésser elles les primeres que romperen el glàs.—¿Saps, Pauet—digué la dòna—que alló que 'ns vares dir l' altre dia, no es del tot un disbarat?... perque fillets som en un temps que el qui no posa el ventre en perill...

—Si noi—afeigí la sogra amb una veu de Xantre de Catedral—jo soc com els de Reus, faixa o caixa.

Aprofitant tot seguit aquell canvi de pensada, l'endemà en el primer tren vareig baixar a Ciutat a buscar lloc que 'ns convingués. Als quinze dies ja teníem botiga llogada i al mes següent vivíem tots a Barcelona, on avui ens hi guanyem molt be la vida.

Are apliquem el quènto; l'establiment que 's tracta de portar-lo aquí, es nostre estimat periódic FESTA. En Pauet, el benvolgut director en Miquel Gras Vila; la seva dòna en Freixas; la sogra el senyor Murià; les criatures, l'àngel de nostra redacció en Libori; i lo gòs vell i nafrat, més que sempre està content, un servidor de vostés.

Si sabem doncs fer com ells, de portar a Barcelona el nostre establiment o sigui FESTA, no 'n dupteu que serà una gloria per nostres lletres i més si vosaltres ens ajuden amb totes vostres forces a arrelar-la entre el jovent de la terra; si ho fem així, podrem tots felicitar nos de haver fet una obra gran per nostra aimada patria catalana.

¡Visca FESTA! ¡Visca Catalunya!

Santiago Roy

Mirant-te

En tos ulls veig alegria
en ta boca un dolç somris
en ton cor trovo esperança
¡I en l'ànima! un paradís.

A. AVELÍ ESTREJER.

(1) Treball llegit per l'autor en el lunch de FESTA.

El nostre l'ox

Creiem reunir-nos amb deu o dotze amics i va resultar que 'n teniem més dels que 'ns pensavem. La impressió de la agradable sorpresa rebuda al veure'ns junts amb tants entusiastes, encare ens dura. Després de lo que havem vist i sentit estem segurs d' arribar fins on ens proposem i les esperances que havem concebut per lo que toca a nostra literatura, no poden ésser més rialleres.

Al veure junts als escriptors vells amb els que comensen a fer ses primeres armes en el camp de les lletres patries, sentirem un goig tan inmens com no n' havíem sentit mai cap que li fos comparable.

Va presidir-nos el nostre gran poeta Apeles Mestres, qui tenia a sos costats als senyors Suriñach Baell, Ambrosi Carrión, Suriñach Senties i la nostra Redacció i veigerem, entre altres, en la taula, als senyors Enrich Cubas, W. Coroleu, Josep Rocarol, R. Vilaró i Guillemí, B. Parramón, J. Vives i Borrell, Sebastià Mestres, Emili Pòlit, Josep Gras, Josep Julià Nogués, Daniel F. Carerras, Josep Gassó, Joaquim Torrent, Josep Macià, A. Avelí Estrenjer, Francesc Garcia, F. Ribera i Font, J. Soler Furest, Victor Mora Alsinella, A. Prat Arjalaguer, Marian Amat, Pere Freixas Badia, Ramón Sastre, Antoni Pomar, Josep Maria Sastre i Juan, Xavier Palaudaries, J. Pons i Martorell, A. Bachs Gabriel, Salvador Socías Fornell, J. Baell Vidal, Rafel Costa, Jaume Tort, Lluís Aymà, Romà Cunillera, Joan Marfany, Pere Pascau, Marian Marfany, etc.

Al destapar-se el xampany el nostre Director en M. Gras Vila pronuncià un discurs en el que va fer l' història de FESTA, explicant les moltes vicissituds sofertes i la guerra que se li havia fet perquè, fidel als seus principis, no volgué mai ocupar-se de política, signessin blancs o signessin negres els qui ho pretenien, de quins entrebanes FESTA havia sortit victoriosa fins a arribar al lloc que avui ha assolit.

Una xardorosa salva d' aplaudiments va significar la conformitat i el premi dels reunits per la tasca portada a cap pel fundador de nostra revista i la Redacció que amb ell ha col·laborat.

A seguit s' alsà en Magí Murià, que va parlar amb el caràcter d' Administrador, fent-nos saber que la vida de FESTA estava ja fermament assegurada i després de varies consideracions encaminades a demostrar la excepcional importància que té per un periòdic el ésser editat a Barcelona en comptes de una altre cualsevol població, va exposar l' idea de la Redacció de traslladar FESTA a la capital, per lo que demanà la cooperació de tots els col·laboradors i bons amics per a que, treballant per a procurar-li suscripcions i anuncis, fessin possible que al anar a Barcelona hi anés amb totes les garanties d' èxit possibles i feu remarcar que això fora tasca facil tota vegada que son tantíssims els entusiastes que omplenen les llistes de Centres i Societats de caràcter exclusivament català i que no s' ha de donar el cas vergonyós de que en tot Catalunya no 's trobi suscripció suficienta per a donar vida a un periòdic literari català.

Acabà emplantant a tots per a que treballessin en pro de FESTA i els llars aplaudiments que coronaren el seu discurs foren la prova més manifesta de lo disposats que estaven els reunits a secundar els esforços de FESTA en favor de les lletres catalanes.

El senyor A. Avelí Estrenjer, de Terrassa, s' aixecà per a fer patent que si avui no hi ha entre la nostra generació l' amor que tindria de sentir envers lo nostre art i la nostra parla, es degut a que 'ls nostres pares no 's van preocupar com devien d' ensenyar-nos en català i feu patent que nosaltres incorriem en igual falta envers els

nostres fills, puix manquen escoles catalanes per a nois i altres elements per a conrear en ells l' amor a la terra.

A prec dels concorrents va aixecar-se per a recitar una de les seves poesies en Apeles Mestres. El moment fou emocionant, tots els assistents, com un sol home, van aixecar-se per a escoltar la veu del mestre i sols a prec d' aquest prengueren de nou seient.

I aleshores sortiren de sa boca valentes i exquisides estrofes d' una bella poesia que van produir un entusiasme indescriptible i desitjosos tots de fruir encare més de les primícies de les belleses que produeix el talent del gran poeta van obligar-lo a recitar-ne una altre i una tempestat d' aplaudiments va esclatar després del darrer vers i era bell veure a tots els concorrents, drets, homenatjant al mestre, que estava emocionat de vant d' aquella ovació.

Ambsa veu vibranta i enèrgica i recitant com ell sap fer-ho, en R. Suriñach Baell va llegir la seva poesia «La comtesa malalta», que es una producció hermosíssima de virils estrofes, que feu esclatar novament l' entusiasme de tots, que l' aplaudiren llarguíssima estona.

En Ambrosi Carrión, l' exquisit autor dramàtic, va delectar-nos amb una hermosa poesia que, com tot lo seu, es una filigrana i que va produir una gratíssima impressió a n' els oients.

El nostre company de redacció en Santiago Boy va llegir un treball humorístic alusiu al acte i que 'ns feu riurer de bona gana.

En Francisco Freixas, també de nostra redacció, ens feu sentir un sonet igualment apropiat al acte que també fou premiat amb aplaudiments.

En Baldomer Parramón, una hermosa poesia que, com totes les seves produccions, va agradar moltíssim.

En Suriñach Senties, de qui tothom coneix prou bé els fruits saborosos, va recitar, a prec de tots, una hermosa poesia «Benedicció de Taula», quin final ofegaren els aplaudiments amb que 'ls oients el premiaren.

Va dedicar en Sebastià Mestres, un exquisit treball a la literatura i a la música que fou rebut amb vives mostres d' aprovació.

En Vives i Borrell va llegir varies poesies d' un llibre que té en preparació i l' Enric Pòlit una hermosa poesia de genre donjoanesc; de la antologia grega en va recitar dugues en Enric Cubas i a tots ells els va curullar d' aplaudiments la concurrencia.

El senyor Vilaró i Guillemí, del *Foment del Teatre Català* va pronunciar un sentit discurs dolent-se del abandó de la literatura i del teatre català, dolent-se també i amargament de que la escena catalana tinga avui sols representació per medi del teatre que va calificar, molt encertadament, de brut i que no en tinga com deuria del teatre moral havent-hi tants bons autors en nostra terra que 's veuen precisats a estrenar llurs obres en castellà.

Parlaren també molt bé els senyors Prat Arjalaguer, Pons i Martorell, F. de P. Ribera i Font, Marià Amat, Josep Macià i en Victor Mora Alsinella que va llegir un brindis; a tots ells s' els va premiar, com mereixien, amb sorollosos aplaudiments.

El doctor W. Coroleu va brindar per la unió de les dugues generacions de literats, els vells i els joves allí representats i en aquest moment l' Apeles Mestres va abraçar al nostre director per a segellar aquella unió de que feia esment el senyor Coroleu.

A seguit el nostre company en Santiago Gras va llegir les adhesions dels senyors Francisco X. Vergés, de Torelló; Artur Torné, Ketty d' Ibars, Candor Salamé, d' Arenys de Mar, Agna Sené d'

FESTA

Aymà, Emili Graells Castells, Lluís G. Sabatés, Pere Queraltó Tolosa, Miquel Saperas Auví, Rafael Folch i Capdevila i Rumeu Cruset.

Va fer el resum en un bell parlament en Francisco Freixas desvetllant amb ses paraules—si podia esser més—l'entusiasme dels reunits i va posar-hi el final en Apeles Mestres oferint a FESTA tot lo que d'ell volgués fent notar que 'l gran carinyo que sentia per la nostra revista era de-

gut a esser amb ella *germans de llet*, tota vegada que ell fou criat a Molins de Rei, finalitzant amb un crit de Visca FESTA que fou contestat amb entusiasme per tothom.

I are per a acabar repetim les paraules del nostre Director: Mercés a tots, als mestres i als principiants, a tots mercés pel seu apoi i benevolensa.

“FESTA” (1)

Del Llobregat en la frescal ribera
que al primer sol primaverenc s' enflora
i que l' estiu i la tardor curullen
de fruits selectes,

hi planta FESTA la novella soca
com un fruiter original, inèdit,
que ha d' oferir al paladar de l' ànima
sa nova fruita.

L' arrel millor cap a Ciutat envia
cercant mes sava, mes calor, mes força,
allà on hi brota amb tant dalit i ofana
la Gaia Ciència.

I la Ciutat la mà d' amic li allarga;
i altres amics de tots indrets responen;
i son ses pàgines brillants, i dignes
de Catalunya.

Els autors vells, de merescuda fama,
de nostres lletres els heralts, sublimen
nostra *Revista* aon sovint estampen
son nom ilustre.

I a llur abric la joventut s' aixeca
com els rebrols en la nuada soca,
mirant amunt perque al pinacle puguen
pujar un dia.

Puix el món jove sos fervors li ofrena,
nostre *Periòdic* té novella flaire;
i es falaguer i una auríola porta
de primavera.

En ell s' hi glosen els plaers del viure;
en ell s' hi canta la passió amorosa;
en ell hi rimen en concert armònic
sospirs i besos;

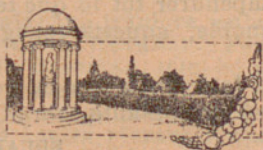
que el cor ardent al reflexar ses ansies,
hi fa florir en vers o en rica prosa,
literatura perfumada i tendra
com un idili.

¡No li resteu vostre concurs, oh mestres!
¡Ni li negueu vostres ardors, oh joves,
planter robust de nostra amada terra,
cabal de vida!

¡Que en ell hi trovi l' esperit aromes;
i el cor hi escolti, en mig de flors i gales,
rimes i cànctics de vibrantes notes,
repics de festa!

B. PARRAMÓN.

(1) Llegida per son autor en el lloc de FESTA.

Despertant recorts

Van trobar-se l' altre dia, a la caiguda del cap-tard, dins el parc immens d' arbres altius.

Feia molts anys que, separats, res sabien l' un de l' altre.

Era una parella d' antics enamorats, impregnats de poesia.

—Quina alegria, Lluís, de veure-t; mon cor s' omple de joia i de content!

—No menys lo meu, curull d' aquesta ditxa que embauma els sentits; tants anys, tants anys sense veurens! sembla un somni!

—Oh si, respon la dama, fent un gran sorpir i recordant la llunyania d' aquells temps feliços.

—T' en recordes, vida meva? li diu éll, mentres apreta amorosament ses mans enguantades, t' en recordes d' aquells temps passats; d' aque'ls crepuscles d' or, en que contemplavem, des de la muntanya, a la gran ciutat com encesa? T' en recordes d' aquells passejós vòra al mar junt a la sorra, sentint lo bramular de les ones agitades que a voltes ens esquitxotaven amb la seva escuma blanquíssima? Aquella escuma que talment semblava dir coses dolces a l' aimada, prodigar-li caricies felines... I aquelles gavines que volaven arràn d' aigua, lliscant damunt d' ella, ràpides i lleugeres... Aquelles hores passades dintre el bosc ombrívol, entre els rourers centenaris, les alsines frondoses, els sanitosos pins i voltats de perfums ubriagadors, solets, entre mig de tot això. T' en recordes, vida meva?

—Oh, si! sospirà lleument la dama perfumada.

Aquest *oh, si!* que va sortir de sos llavis encar roijós, com sospir apagat, era l' epílec d' un poema escrit i compost amb l' amor que fou; poema que quiscuna ratlla n' era un bes i una abraçada.

Tan sols amb aquell *oh, si!* semblava recordar l' aroma del amor prohibit, dolçament tastat, semblava que tornés a sos llavis la dolçor de les besades del seu Lluís i recordaven la melodia inspirada del pretèrit amor, baix l' envelat blavenc del cel serè o al peu de les roques magestuoses que aguantaven les ones enfurismades d' aquella mar tan bella.

Els dos antics aimants, resten quiets una llarga estona; les aristocràtiques mans d' ella, recloses dins les d' en Lluís. I aquest respirava ufanós l' aroma de la volguda dòna que un dia fou l' aimada.

Després lentament caminen i tan sols sos llavis s' obren per a mormorar fineses i amoretes que ja havien oblidat.

Es parella felisment ditxosa que camina vers l' ideal d' un amor...

I la nit que poc a poc va estenent son mantell negre, cobreix als dos aimants, mentres la lluna blanca, tan blanca com la neu que devalla quieta en les nits de Desembre, somriu benèvola i picaresca...

DANIEL F. CARRERAS.

LLETRES A UN AMIC ⁽¹⁾

XXII

Estimadíssim amic: M' es completament impossible assistir al convit de FESTA. Més, amb ànima hi seré. Com no esser-hi, si aqueix acoblament de joventut es per a mi tot un símbol? Quantes vegades sorgeix una manifestació tan espontània i sincera de fraternitat? Perquè, vaja cal dir-ho, els qui llegeixen o escriuen un meteix periòdic, quasi sempre se senten germans. I, quan aquest periòdic es purament literari com FESTA no dic jo! aleshores ja no hi ha altre germandat més formosa i per lo tant rès de més confortant i alegroi per l' esperit...

Perquè, ficat be, estimadíssim amic, amb tots els que voltaran la taula del *Mundial Palace*; tots portaran la flama de la espiritualitat; tots, del primer al darrer, porten i portaran quecòm de dignificador a dintre seu; tots, del primer al darrer, son alguna cosa més que uns tristos ambulants que passeigen les seves descolorides o vermello-ses carns per aquesta vall de vanitats. Tots, absolutament tots, estimadíssim amic, son soldats del invencible exèrcit de la Joventut, d' aquella joventut que té foc en les mirades, que té els llavis secs i crivellats del constant besar i que té els braços forçuts i forçudes les cames per emportar-se-n terres enllà, al galop d' esbojarrat corcer, la cativa donzella de les seves amors...

Tots aquells qui s' asseuran en la taula fraternal de FESTA son els heralts d' una nova religió que ha de salvar als homes, una religió tota amor, tota cants, tota somriurers, tota llums, tota aromositats... Tots, absolutament tots, senten vibrar la seva ànima al ritme d' un vers o d' una paraula florida; tots, absolutament tots, amen la virginitat de les coses i dels homes... Tots, amen la neu dels cims que 's posa damunt les ermites silencioses, i tots amen també el cant argentí de les cascades que s' estimben de dalt els pics més espadats... A tots agrada passeijar per les prades humides de rosada, emmirallar-se en els dormits estanys, perdre-s en les immensitats del mar... a tots el riure d' un infant, el cant del rossinyol o be el brillar d' una estrella... Tots, absolutament tots, estimadíssim amic, tenen l' ànima somniadora... Son els qui escriuen estrofes al marge d' una factura, son els qui amaguen les seves composicions davall les cobertes del llibre «Major», son els qui al mig la frèssa dels talers saben aixecar l' esperit i fantassiegen, son els qui tot viatjant llegeixen, son els qui tot estudiant escriuen, son els qui tenen carrera i del seu cervell i del seu cor n' expremen coses que tantost fan espurnejar-nos els ulls, com nos fan riure... Tots els qui voltaran la taula de FESTA son l' exèrcit voluntari de les patries Hetres. Son els qui escriuen quan el cor els bull, son els qui fan versos o articles sense cobrar un cèntim, son els qui no saben on cau la caixa de la Redacció, son els qui de la Literatura no 'n fan un ofici, sinó que 'n fan un esplai...

Tots els qui brindaran en el convit de FESTA no son artistes ni pensen esser-ho, son solament

(1) Treball llegit per en Santiago Gras en el lunch de FESTA.

uns joves que somnien, que amb ells confien, i que veuen la terra tota coberta de flairoses flors... I, perquè, també no dir-ho? son de lo més sà, de lo més pur, de lo més sincer que té la nostra Catalunya!

Feu-m'hi lloc, doncs amic, en aqueixa taula, deixau-me brindar, deixau-me aixecar la copa amb aquelles virils estrófes del Mestre Maragall, el mestre de la Joventut, el capdill del nostre exèrcit voluntari:

«Alcèm els cors cantant la vida entera
amb els brots i les fulles que se 'n van;
»gosèm lo dia sens mirá endarrera,
»sense pensá amb els dies que vindran.»

FRANCISCO X. VERGÈS

Torelló, Febrer 1915.

SOLICITUT

Adorable inconeguda
qu' en tos aires hi preveix
l' ilusió sempre volguda
d' un amable discreteix;
en tu fio ma esperança
com a nau que porta 'l vent
que del cor en la bonança
sols m' atrau el sentiment.
Si aire dones als meus pasos
amb ton zel benefactor
obra 'm doncs, també 'ls teus braços
i em conforti 'l teu amor.

J. VIVES i BORRELL.

L' espectacle vergonyós

Ja tornem a veurer per les cantonades dels carrers de nostra benvolguda ciutat els cartells anunciadors del repugnant i vergonyós espectacle anomenat *Corrida de toros*.

Aqueixos espectacles de barbarie i escorxadors, no admesos en els pobles més avençats del món i que per desgracia tanta afició van arrelant en nostre aimada patria, conten avui dia amb un tan gran nombre d' aficionats que es una vergonya per la nostra terra.

Es lamentable veurer desapareixer dia darre dia de Catalunya festes que porten enllasades agradables tradicions i fins gloriosos recorts i en canvi veiem com se construixen i s' omplen noves *Plazas de Toros*, llocs on se sacrificuen animals que moltes voltes han contribuït en gran manera al sosteniment d' una familia i on se vi-toreja i aplaudeix a uns infeliços que fent mofa de la seva masculinitat i disfressats amb cenyits trajos de llunetes, tot mostrant ridiculment ses formes, contribuïxen en gran part a la desmoralització de nostre poble.

Els desitgem veurer nostra benvolguda patria seguir vers el lluminós camí de la cultura i del progrés, hem de posar tots els nostres esforços per fer compendrer tot lo que tenen de pervers, vil i innoble, aquests repugnants espectacles.

Si aixís ho fem, evitarem la vergonya que cada dia esdevé més pesanta sobre Catalunya.

EDUARD VILA.

FESTA

Instantànies

I

Abans d' un negoci emprendre
datos i consells demana,
i quan ne tinguis per vendre...
fes lo que 't dongui ls gana.

II

Els pecats que are fas, jove com ets,
per les nafres, sent vell, seràn retrets.

III

Si els parents et veuen ric
et faràn la *gara-gara*;
prò si 'ts pobre... l' ase 'm flic
si mai els hi veus la cara!

IV

Quan al seu enemic un maleeix
lo que fa es maleir-se a si mateix.

V

Sols per costum mal-parles de la dòna...
i el teu cap no repara
al dir que no n' hi ha cap que sigui bona
que una dòna es també la teva mare!

VI

Quan no vulguis que diguin mal de tu,
comença per no dir-ne de ningú.

VII

Faltat de convicció,
de condició rastrera,
hipòcrita com ets, tens lo milló
per a que pugués fer al món *carrera*.

VIII

Més que 'l teu enemic, de qui no 't fles
i vius d' ell allunyat,
pot fer-te molt més mal, perquè hi confies,
l' amic que sempre tens al teu costat.

CANDOR SALAMÉ.

Heroisme

¡Quina fredor se sentia al entrar al pis de 'n Miquel i la Lluisa! No 's veia ni un moble enlloc, ni tan sols una cadira. Els claus que 'n les parets hi havia, eren l' únic recort dels quadros que en altres temps les adornaven.

Al entrar al cuarto d' en Miquel, el contrast era extraordinari; el llit de matrimoni de rica construcció, les encoixinades cadires i sillons; la espaiosa taula escriptori, plena de llibres i papers, portada allí perquè s' entretingués llegint, i la munió d' objectes i *vibelots* que adornaven la estansa, denonciaven tot seguit la tragedia que entre aquelles parets es desenrotllava i quin calzer de dolor bebia la Lluisa fins a la darrera gota amb sublim resignació.

L' amor arrelat en el fons del seu cor, els uní en matrimoni. Déu no 'ls havia donat fills: més el seu carinyo tan gran i entranyable que no 'ls feie envejar rès per esser felissos no 'ls hi deixava anyorar.

Com va agafar tan traïdora malaltia ningú ho sabia. Potser massa trevallar... Potser un cop d' aire al sortir del despatx... ¿Qui ho podia saber?.. El cas era que comensà a tenir tos i a decandir-se. Al poc temps el metge el declarava tísic. Dies enters passà la Lluisa plorant d' amagat del seu marit; somrient sempre al seu davant, petonejant-lo més que abans perquè no sospités la greu ma-

laltia que tenia i jurant-se endolcir-li la vida, fins al darrer instant.

Al poc temps deixà d' anar al despatx. No podia llevar-se. Degut al seu bon comportament la casa li pagava igualment les mesades, més ¡ai! aquella malaltia portava un gasto horrorós, ¡mai n' hi havia prou! Vendré quelcun moble, es digué la Lluisa, com que no 's lleva no 'n sabrà rès. De mica en mica va vendre'ls tots, fins a quedar tan sols els del cuarto on hi havia el seu marit. Allò era sagrat. De cap manera consentiria que s' enterés de la miseria que 'ls enrotllava.—Nó, nó; això mai!

Crèduls com son tots els malalts, el convencé de que sols tenia un «dengue» cansoner, i per no entristir-lo li parlava de les excursions que farien a l' istiu *quan estaria bò*. Aquestes converses, que a n' ell li eren les més plaentes, a la Lluisa li destrossaven el cor; parlar de lo que no podia esser:—*de quan estaria bò!*

Venut ja tot, començà a enmatllevar diners als pocs amics que tenien. Aviat varen dir prou. —¿No cobra la mesada? ¿Doncs que vol més?

Era precis trucar a la porta de les associacions benèfiques. Unes quantes cases més avall una hi tenia l' estatge social.

Donà una excusa per a sortir.—¿Saps? qüestió d' un moment.—Si, si vesten tranquila, avui me trobo molt millor, fins menjaria un boç de pollastre.

—Aviat tornaré, digué la Lluisa resolta a portar-li lo que li demanava. ¡Tan temps que no 'l podia fer menjar, tot justament n' hi demanava avui que no tenia diners!

La Lluisa era una dòna agradable, alta, morena, de grossos ulls negres, voltats d' un cercle moradenc que hi havien marcat les engunies passades i les nits perdudes i que encare els feia més bells. Era el tipus de la dòna copdiciable en la plenitud de l' edat i de la bellesa.

Al entrar en l' associació i reconeixer en el Director a n' en Ricart, el seu antic i perfidiós pretendent, tentada estigué d' entornar's-en. Les seves galtes s' enrogiren; més recordant que 'l seu marit l' esperava, no duptà gens en explicar la urgència del socors que demanava.

Mentres la Lluisa s' explicaba els ulls de 'n Ricart brillaven de passió i amb l' atreviment del luxuriós, que no deixa escapar el moment d' enxarpar una nova presa, contestà que tot seguit seria servida si accedia als seus desitjos, exposant-los-hi amb una cruesa i cinisme tals que la pobra tenia de fer esforços sobrehumans per a retindre el plor i restava muda i compresa, quin silenci i situació de la seva víctima aprofità en Ricart per adir que dintre de poc ell mateix li duria els bones i rebria la resposta.

El cap de la Lluisa bullia. Estaba vermella, no sabia lo que li passaba. ¡Mai hauria sospitat que s' explotés el mantell de la Caritat per a cobrir els vicis dels que la practicaven (!).

Caminaba d' esma, entontida repetint amb veu baixa. ¡Quin fastic! ¡Quin fastic!

Ja en el portal de casa seva s' aturà. Era forsos pendrer un determini abans de que hi anés la fera aquella, per si la havia d' expulsar com un animal verinós o ser-ne la víctima.

En aquell moment se li aparegué davant de sos ulls la visió de 'n Miquel esperant-la i ja no duptà més «Seva es la meva honra i la meva vida; si perdent-ho allargo la seva existencia, Déu m' ho perdonarà», i resolta al sacrifici pujà de pressa l' escala.

No habien passat deu minuts que 'n Ricart trucava ja a la porta.

Amb el dit posat davant dels llabis li recomanà silenci la Lluisa. Tingui, li digué a mitja veu, aquí té 'ls bones i aquest socors extraordinari, afeigí donant-li un bitllet de Banc, i amb mirada on hi brillava la seva asquerosa concupiscencia. ¿Que 'm contesta Lluisa?

La rojor que pujà a la cara de la Lluisa, fent-la encare més atraienta, ja era prou eloquent res-

posta. Intentà abraçar-la, més apartant's-en ella resoltament, digué: ¡No! ¡no! ¡Avui no! ¡Demà! Exaltades ses passions bestials en Ricart no volgué deixar de fer-li un petó. Si la luxúria no l'hagués fet sortí i la vergonya no hagués torbat el pensament de la Lluïsa, haurien pogut sentir que 'l remor d'aquell petó, acabava amb un dèbil sospir, sortit del cuarto de 'n Miquel.

— ¡Per favor! ¡Prou! suplicà la Lluïsa.

— ¡Fins demà! afegí ell.

Quan ja asserenada entrà al cuarto del seu marit, en Miquel ja havia finat. Amb els ulls oberts semblava reprotxar-li lo que havia fet.

Una rialleta de satisfacció es dibuixa en els llavis d'en Ricart, al trovar l'endemà la porta del pis ajustada.— ¡He vensut! pensà.

En el llindar del cuarto de 'n Miquel, al cap de vall del corredor hi havia la Lluïsa; al veurel entrar li digué amb reposada veu:— Entri, Entri Ricart; cap aquí.

I ell entrà i al veurer el cadàvre sobre 'l llit intentà retrocedir i entornar-s'en, més ella agafant-lo per la solapa de l'americana i amb tò resolt de persona que té meditat lo que va a dir, continuà:— Ahir, Ricart, creient conseguir allargar la vida del meu marit, vaig ésser dèbil, no vaig resistir prou. Valgut d'això vostè va robar-li el dret de besarme que sols a n'ell pertenyia. No afegeixi a la seva repugnant conducta el calificatiu de lladre. Tornil-hi a n'ell el bès que va robar-me.

En Ricart va fer un moviment de repulsió i de resistència, més ella treient de sota el devantal la mà amb un revolver, afegí amb una rialla irònicament tràgica.

— A no ésser que prefereixi fer-li per sempre companyia!

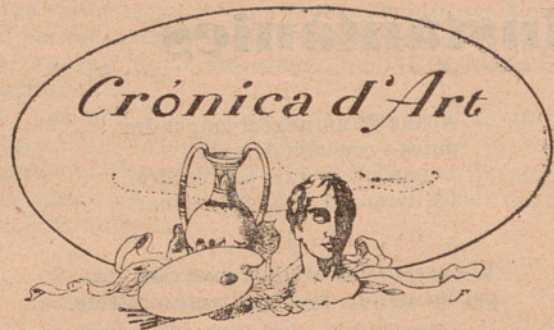
XAVIER PALAUDARIES.

Les dues tempestes

Lo vent la terra aixafa,
lo llamp lo cel esqueixa,
los roures reblin-cantse
xòcan amb esbalot;
lo riu s' en surt de mare,
i arrassa les collites,
anega les masies
i arranca el pinerars;
lo trò feixuc rodola,
la terra sotragueja,
lo cel vesteix de negre
i 'l mon es un infern;
tot sembla que agonitza
tot sembla que s' aterra...
Air mori m' aimia,
hui, sembla que tot mor.

Lo vent ma casa açota,
lo llamp mos ulls encega
lo trò mon cap atonta,
i 'l riu em gela els peus,
i 'm miro la tempesta,
rient, la faç serena...
¡Al fi trobò parióna
als bràmuls de mon cor!

VICTOR MORA ALSINELLA.

Saló Parés.—Durant el mes de febrer ha sigut instalada en aquest saló l'exposició anual dels artistes que componen la *Sociedad Artística Literaria de Cataluña*.

Tots élls es pot dir que son els de *siempre*, destacant-se com sempre amb *lo de siempre*, mereixent al nostre concepte fer especial menció dels delicats interiors d'en Martí Garcés.

Aquest pintor qui s' ha fet especialista en interiors es ja d'unes quantes exposicions ençà, la nota més simpàtica i distingida d'aquesta *Sociedad*, demostrant en les seves teles, ja sia en interiors o natures mortes, una distinció que be podríem dir-ne única.

Sobresurten també unes teles d'en Galwey i d'en Ricard Urgell i uns esboços, retrats, del esculptor Cardona.

Gal·leria Dalmau.—*Otto Weber*. Aquest pintor que pertany a l'escola dels diem-ne innovadors, exposa una interessantíssima col·lecció de teles i dibuixos amb paissatges i figures i un retrat (amb aquest no ha volgut mostrar-se innovador i a fè que no li retraurem la seva cobardia, car en conjunt es d'una factura maravellosa).

Otto Weber (alemany), seguint les petjades dels cubistes i futuristes francesos, resolt l'útil dintre de la mateixa escola, amb un amor a la línia i 'l colorit com cap dels innovadors que 'ns havien mostrat les seves obres en aquesta mateixa gal·leria.

Els paissatges principalment son valents i resoluts de color i molt agradables els dibuixos.

Em resúm cal agrair l'esforç dessinteressat d'en Dalmau amb la presentació per nosaltres, d'aquest nou artista.

La Cantonada.—S' ha inaugurat aquest nou saló amb una exposició de pintures del il·lustre prosista català en Prudenci Bertrana.

Sabíem per referència que en Bertrana pintaba o havia pintat, però fins avui no li coneixíem cap de les seves obres.

Son quelcom agradables i algunes d'elles molt lluminoses i que d'haver seguit en Bertrana dedicant-se a la pintura (creiem que totes elles son fetes d'uns quants anys enrera) hauria arribat tal volta a ocupar un dels llocs de més prestigi dintre el gremi dels pintors de la seva època.

L'especte del nou saló *La Cantonada* es simpàtic i li desitgem a son director acert en el seu comès.

SIDRUS.

FESTA

«Cap de flames»

Tragedia en 3 actes d' en Ambrosi Carrión

El dia 27 del passat, tingué lloc en el local del «Foment del Teatre Català», la lectura íntima de una tragedia en tres actes, deguda a la ploma del nostre estimat amic en Ambrosi Carrión.

La impressió que l'obra ens produí fou falaguera i ens atrevim a dir que es una de les produccions de més força del teatre català, per lo qual creiem fermament que ha d'obtenir un èxit sorollós.

Cap de flames, que així 's titula la tragedia, es com tot lo d' en Carrión, una obra d'empenta, vibrant, valenta, atrevida i si no fos per por de prodigar los adjectius, fins diriem que ratlla en lo sublim. Esta escrita de mà mestre, i acreditaria de gran poeta al seu autor, si ja com a tal no estés conceptuat.

La versificació es impecable i armoniosa, lo qual fa escoltarla amb delit desde la primera escena. Ademés l' autor se proposa, i ho consegueix, absorbir en absolut l'atenció del públic que durant els tres actes resta sospens de l'argument i desenrotlló.

Els personatges se mouen amb tal naturalitat, que més que una creació del poeta, apar han sigut traslladats de la realitat a la ficció escènica.

I are, lectors, ve lo sensible. Aquesta obra tan hermosa i versificada amb tanta cura, serà traduida al castellà i en prosa, abans de que el públic de casa pugui fruirla en nostre parla, i saben perquè? Per manca d' un teatre català on representarla. Podriem extendrens en consideracions respecte al particular, però no es aquest l' objecte del present article i ademés FESTA ho ha dit tantes vegades, lo que us diriem ja semblaria cosa vella.

Acabem felicitant de cor an en Carrión, i li profetisem un nou triomf, sobretot si tenim la sort de poguer veurer-la representada tal com ens la va llegir, en català.

F. F.

CANÇÓ DEL VENT

Tossudament udola
el vent damunt dels pins
i la cançó s' en vola
enlaire cel endins,
Ai! cançó misteriosa
qui es que t' ha engendrat
amb ta veu remorosa
la terra has regirat.
La terra palpitanta
tremola al seu esguard,
i fuig l' exuberanta
ventada, amb un esclat.
Les branques ajocant-se
gemeguen tremoloses,
el cel, descolorant-se,
les fa penar frisoses.
I entre l' esfereïment
que surt de tota cosa,
s' enlaira victoriosa
la gran cançó del vent.

FRANCESC GIMENEZ.

De l' Antologia grega ⁽¹⁾

Vols fugir de l' amor i es impossible
cap home n' ha fugit ni en fugirà,
¿com pots fugir de un deu que al perseguir-te
si tu camines ell podrà volà.

(Archias.)

Si els deus em permetessin que fos vent,
amb el sol que 't colora arribaria
i apropantme tebió a ton pit turgent
atrevit i manyac hi bufaria.

(Anònim.)

Apar que quan llueix de goig somriu
la copa en que ha begut ma Zenophila,
la dels cabells rutilats, llavi roent,
l' amable com cap més, la que 'm captiva!
;O crestell que 'ts feliç! si en els meus llavis
poses els seus tan bé com en tu posa,
voldria delectant-se amorosida
que de un glop se 'm begués l' ànima tota.

(Melcagre.)

Per la traducció

ENRIC CUBAS.

(1) Llegida per son autor en el ionx de FESTA.

BIBLIOGRAFIA

En aquesta secció donarem compte de tots els llibres que se 'ns enviïn

Caminant pel fang, per Licini Roldán.

Esperit observador a qui repugnen certs divertiments on el *fang* es cobreix amb sedes, brodats i anticueles i que darrera de tot això sab veurer hi aquest fang i les miseries amagades o, millor dit, disfressades per la viva claror de centenars de llums, de música sorollosa i cançons alegres i desvergonyides. Aquest es en Roldán, segons el llibre que li havem llegit.

Dels tres assumptes que tracta o, per esser més exactes, de les tres variants sobre un mateix assumpte el que ens ha agradat més i ens sembla més digne de menció es «La Jovart».

M. T.

COL'LOQUI VITAL

Vessant vida pels mugrons,
la mare son fill alleta,
mentres l' omple de petons
desteixint belles cançons
que ei fillet la té distreta.

Dona un goig que fa estremir,
veurela aixís com s' anima
cantant per fer-lo dormir...
i pensant en l' avenir
d' aquell fill que tan estima.

Dintre sa imaginació,
vessanta de fantasia,
sols hi vaga l' il·lusió
que amb reflectes de visió
prenyada de poesia,

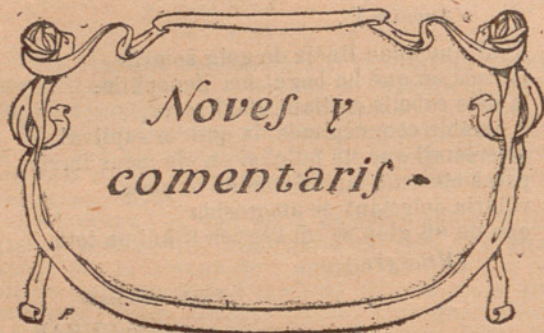
el veu creixer, fer-se gran,
imatge fidel del pare,
marit qu' ella estima tan
quí al donar li aquest infant
li donà el goig d' esser mare.

Veient que ja s' ha dormit,
s' el contempla amorosida;
llavors li enretira el pit
d' on vessa amor infinit...
d' on més que llet, vessa vida.

I besant-lo amb més fruició
vetllant-li la son tranquila,
amb quin goig i devoció,
breçolant-lo, una cançó
amorosa li refla!

J. PONS i MARTORELL.

Avis

Ferms amants de les lletres catalanes, oferim les columnes de FESTA a tots els que tenint aficions literaries i mèrits suficients no poden publicar els seus treballs per falta de lloc on fer-ho.

No cal dir que 'ls treballs seràn examinats escrupulosament per a que no dèsdiguin dels que publiquem habitualment.

AVIS IMPORTANT

Advertim als col·laboradors expotàniss que deuen enviar l' original en sobre obert amb la nota «Original d' impremta» i franqueijat com a tal.

Els que vulgan inclur-hi carta o enviarlo tancat per a major seguretat, incloguint-hi un segell de cinc cèntims per a el pagament del carter.

De no fer-ho aixís, ho sentirem molt, però no publicarem cap treball que no s' ens envii amb aquesta forma.

Entre la multitud de col·laboradors del nostre periòdic que en aplec germanívol es reuniren en el l'lonx celebrat en el «Mundial Palace», ha pres naixensa l' idea de constituir-se en agrupament íntim, amb l' obgete de comunicar-se mutua-ment les impresions propies de la seva vocació literaria.

El nom que, com simbolitzadora ensenya, ha fet alçar l' entusiasme d' aquest esclat de virior juvenívola, es el de *Juventut Literaria Catalana*, sota el qual hi germinarà sos fruits el foc sacratíssim d' amor a la nacionalitat nostrada, exempte de la més petita guspira d' enterboliment polític.

Es prega a tots aquells amics que en els primers moments constitutius no n' hagueren esment i que hi sentin una franca simpatía, tinguin a be assistir a la propera reunió que tindrà lloc el vinent divendres, dia 12, a les 10 de la vetlla, en

l' interior de l' «American Bar» de Barcelona, amb la finalitat d' acabar de donar forma i ultimmar aquest esperançador i falaguer projecte.

Elisir Callol remedi de les Débiles

Hem rebut el *Catalec Teatral* de la extensa llibreria Millà. Es un directori dels millors i escrupulosament compost que s' han editat fins avui dia i per lo tant utilíssim en son genre. En ell s' hi troben un desgavell de comedies en un, dos i més actes, enumerant per a cada una el preu i el nombre d' homes i d'ones que entren en el repartiment respectiv.

No cal dir que consta d' una gran varietat d' obres, des de el sáinet fins a la tragedia.

Ademés hi ha un pulcríssim directori de tot lo referent a teatre.

Està exquisidament editat i il·lustrat pel conegut dibuixant i caricaturista Touillot.

Bodas de Plata, comedia d' en Linares Rivas, es l' obra que publica aquesta setmana l' important revista *Teatro Mundial*.

AL POBLE DE MOLINS DE REI.—Degut a la conferencia donada a principis del any passat per nostre benivolunt amic el metge senyor Mestre a instancia del M. P. de Sant Joan, se ha vist realitzat el somni de molts dels associats de les germanands d' aquesta localitat, qual somni no era altre que veure fusionades les tres petites en una gran i forta que pogués subvenir a totes les múltiples necessitats que porten aparellades les enfermetats, vellesa i inutilitat.

La bona voluntat i el molt desig que tinc de que aquesta gran obra prosperi com se mereix, fa que per primera vegada me dirigeixi als homes de bon sentir, sens distinció de classes i idees, per a que vinguin a engrassar les nostres files, puix de sobres es sapigut que l' unió fa la força; no dubtant que un colp esteu enterats i us feu capassos de les moltes ventatges que reportarà a aquesta estimada Vila, no deixarà ni un de pertanyer-hi, dones preferirà el be de nostra terra que les moltes proposicions que se 'ls presenten de fóra.

Aquesta es la pobre opinió del més humil de vostres germans, que es de vosaltres afectíssim, *Bon-Amich*.

CORRESPONDENCIA

Fanny Orpi. En cartera. — *C. Güell*. No 'l puc complaure.—*Josep M. Sanjaume*. Tampoc el puc servir.—*Eduard Vila*. Anirà retocat.—*Joan Roviralta*. En la primera el caixista va deixar de posar-hi la primera e. Es un erro de caixa.—*J. Rallé*. Tresmeto el seu avis al Administrador. Si queda quelcom pendent ja li passarem a cobrar a domicili.—*Daniel F. Carreras*. En cartera.—*Ketty d' Ibars*. Hi havem trobat un petit defecte que a vosté, com que ho fa be, no li volem deixar passar perquè creiem poder-li exigir mellor.—*Joan Armand*. No 'l puc servir.—*Pere Solà*. Impossible complaure'l.—*Françesc Pujol Almasellas*. Vosté a copia d' estudiar i practicar-se ho farà be perquè té sentiment. No defalleixi.—*M. Joliu*. No 'l puc servir. Es incoherent i mal versificat.—*Emili Pòlit*. Moltes mercès.—Queden lletres per a contestar.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Molins de Rei	Ptes. 0'25 mes.
Províncies	» 0'75 trimestre.
Extranger	» 1'25 »

Redacció i Administració: Carrer del Carril, núm. 1

Imp., Alfons I d' Aragó, 39. — MOLINS DE REI